

Saksnummer	Utvalg	Møtedato
X/2025	Kommunestyret	24.09.2025

Saksbehandler: Slava Korneev

Hjemmel:

Strategiplan for Polarsirkelrådet 2025–2030 – høring og innspill

Kommunedirektørens innstilling:

1. Rødøy kommune stiller seg positiv til hovedretningen i utkast til Strategiplan for Polarsirkelrådet 2025–2030.
2. Kommunen gir følgende forslag til tiltak innenfor de strategiske satsingsområdene:
 - **Transport og infrastruktur:**
 1. Etablering av en fergefri tverrforbindelse mellom E6 og Fv17
 2. Styrke kollektivtilbudet på sjø
 3. Utbedring av veinett med ekstra fergebro ved fergekai i Jektvik
3. Kommunens innspill oversendes Polarsirkelrådet innen fristen 1. oktober 2025, som grunnlag for ferdigstillelse av strategiplan og handlingsplan 2025–2028.

Sammendrag

Polarsirkelrådet har sendt utkast til strategiplan 2025–2030 til sine eierkommuner for politisk behandling og innspill. Strategiplanen skal bidra til samordnet utvikling og samarbeid i regionen, og danne grunnlag for en konkret handlingsplan for perioden 2025–2028.

Med unntak av Rødøy, har kommunenes formannskapsmedlemmer deltatt i utviklingen av planen gjennom gruppearbeid på Polarsirkeltinget i februar 2025. Rødøy kommune ble medlem av Polarsirkelrådet fra juni 2025 og har ikke deltatt i tidligere prosess, men inviteres nå til å bidra i slutfasen gjennom behandling av strategiplanen.

Saksopplysninger

Polarsirkelrådet – Indre Helgeland Interkommunalt Politisk Råd (IPR) endret navn og vedtekter etter kommunevalget i 2023, som en videreføring og ny organisering av det tidligere samarbeidet gjennom Indre Helgeland Regionråd, som ble etablert i 1993.

Rødøy kommunestyre vedtok i møte 29.04.2025 (sak 25/2025) å søke medlemskap i Polarsirkelrådet. Representantskapet i rådet godkjente søknaden i møte 05.06.2025, og Rødøy kommune ble formelt medlem fra 6. juni 2025.

Polarsirkelrådet består nå av følgende kommuner: Hattfjelldal, Hemnes, Lurøy, Nesna, Rana, Træna og Rødøy – totalt 7 av Helgelands 18 kommuner. Per 1. juli 2025 hadde medlemskommunene samlet 36 922 innbyggere, mens Helgeland totalt hadde 77 906 innbyggere.

Rådet er hjemlet i kommunelovens kapittel 18, og har en funksjonstid på fire år. Hver kommune møter med to politiske representanter, hvorav én er ordfører, i tillegg til kommunedirektøren. Rådet velger leder og nestleder for to år av gangen, med rotasjon.

Formålet med Polarsirkelrådet er å:

- styrke politisk samhandling mellom kommunene,
- være en pådriver for regional samfunnsutvikling,
- fremme felles interesser regionalt og nasjonalt,
- og initiere samarbeid om tjenester og utviklingstiltak.

Rådet er ikke et forvaltningsorgan, men kan initiere eller utrede interkommunale løsninger innen tjenester og utvikling.

Strategiplanen for 2025–2030 Strategiplanen skal fungere som et styringsverktøy for det regionale samarbeidet. Den beskriver felles visjon, strategiske satsingsområder, mål og delmål for utviklingen av regionen. Kommunene inviteres til å behandle planen politisk og komme med innspill, særlig knyttet til:

- justeringer av foreslåtte tiltak,
- forslag til nye tiltak innenfor satsingsområdene.

Planen peker ut seks hovedområder for langsiktig politisk satsing:

1. **Transport og infrastruktur**
2. **Innovasjon og næringsutvikling**
3. **Utdanning, rekruttering og arbeidskraftmobilisering**
4. **Reiseliv og opplevelsesøkonomi**
5. **Interregionalt samarbeid**
6. **Interkommunalt tjenestesamarbeid**

Vurderinger

Tiltak innen **Transport og infrastruktur** dreier seg om innspill til nasjonale- og regionale transportplaner, utvikling av Mo i Rana Havn og E12m samarbeid om kraft- og nettinvesteringer og ellers utvikling av Nordlandsbanen og togtilbudet. Dette er relevant for Rødøy kommune.

Det er samtidig ønskelig med økt fokus på kollektivtilbudet til sjøs, spesielt hurtigbåt- og fergetilbud, som er viktig for hele regionen og avgjørende for kystkommuner som Lurøy og Rødøy. Planen foreslår et delmål om å etablere infrastruktur for et felles bo- og arbeidsmarked.

Et tiltak Rødøy kommune kan foreslå innen samme delmål, er fergefri forbindelse mellom E6 og Fv17. Kommunen har i siste innspill til transportplan Nordland satt høyest prioritet for Polarsirkelveien - kryssing av Nordfjorden/Melfjorden inn til Mo i Rana: tverrforbindelse mellom Fv17 og E6, med kryssing av Holandsfjorden: Fv17 Storvika-Reppen. Dagens fergeforbindelser nord- og sørover gir utfordringer for næringstransport, arbeidspendling og bolyst. Fv17 er eneste omkjøringsvei når E6 Saltfjellet er stengt, og Norge blir delt mellom sør og nord når både E6 Saltfjellet og Fv17 Jektvik–Kilboghamn/Forøy–Ågskardet er stengt. Fv17 er i dag stengt nordover mot fylkeshovedstad Bodø, og sørover mot Sandnessjøen og Mo i Rana mellom 6–11 timer i døgnet pga. ferge. Begge disse fergestrekningene er kjent som flaskehalser på Fv17.

Et annet viktig tiltak på dette området kan være utbedring av veinett med ekstra fergebro ved fergekai i Jektvik. Ved driftsavbrudd i sambandet blokkeres ofte sambandet helt. I noen tilfeller kan dette være kritisk, da transporten sør- og nordover gjennom Rødøy til tider stopper opp når E6 over Saltfjellet er stengt fv. 17 er eneste farbare vei.

Innen **innovasjon og næringsutvikling** foreslås styrking av regionale nettverk mellom kommuner, næringsliv og FoU-miljøer, stimulering til gründervirksomhet og samarbeid med utviklingsmiljøer – tiltak som bør støttes av Rødøy kommune.

Innen **utdanning, rekruttering og arbeidskraftmobilisering** foreslås:

- markedsføring av regionen som attraktiv for tilflyttere,
 - utvikling av traineeprogrammer i samarbeid med utdanningsinstitusjoner,
 - videreutvikling av utdanningstilbud ved campusene i Mo i Rana og Nesna.
- Disse tiltakene er i tråd med kommunens interesser.

Innen **reiseliv og opplevelsesøkonomi** foreslås samarbeid med Visit Helgeland, bidrag til Masterplan Nord-Helgeland, markedsføring av natur- og kulturressurser, og utvikling av kulturbasert og bærekraftig reiseliv – alle relevante for Rødøy kommune.

Interregionalt samarbeid omfatter prosjekter rettet mot Sverige og Finland, og anses som viktige for regionens utvikling.

Innen **interkommunalt tjenestesamarbeid** er målet å sikre bedre tjenester og ressursbruk gjennom samarbeid mellom kommuner. Planen foreslår tiltak som:

- utredning av felles barnevernstjenester, plankontor og lønningskontor,
- samarbeid om brann- og beredskapsordninger,
- samarbeid om folkehelse, frivillig sektor og mobilisering,
- kompetanseheving og etterutdanning,
- støtte til ungdomsråd regionalt og lokalt.

Rødøy kommune deltar allerede i flere samarbeidskonstellasjoner med gode resultater og effektiv ressursbruk. Alle nye samarbeidsprosjekter bør vurderes ut fra kommunens interesser og behov.

Konklusjon og anbefaling

Strategiplanen for Polarsirkelrådet 2025–2030 fremstår som godt forankret i en bred og strukturert prosess, med aktiv involvering fra både politisk og administrativt nivå. Planen gir et solid grunnlag for regionalt samarbeid og utvikling, og åpner for lokal medvirkning i utformingen av den kommende handlingsplanen (2025–2028).

Rødøy kommune har kommet inn i denne prosessen sent. Kommunen har derfor nå en viktig mulighet til å påvirke hvilke tiltak som skal prioriteres, og bør benytte anledningen til å fremme innspill som ivaretar både lokale og regionale behov.

Et særlig relevant tiltak for Rødøy kommune er etablering av en fergefri tverrforbindelse mellom E6 og Fv17. Dette vil bidra til å styrke transportinfrastrukturen i regionen, redusere sårbarheten ved stengte fjelloverganger og fergestrekninger, og forbedre mobilitet for både næringsliv og innbyggere. Det anbefales derfor at dette tiltaket løftes frem som en regional prioritet under satsingsområdet *Transport og infrastruktur* i strategiplanen.

Andre forslag fra Rødøy kommune til Strategiplanen 2025-2030 bør være å styrke kollektivtilbudet på sjø, og å utbedre veinettet med ekstra fergebro ved fergekai i Jektvik.

Rødøy kommune, 18.09.2025

Harald Einar Erichsen
Kommunedirektør

Slava Korneev
Spesialkonsulent

Dette dokumentet er godkjent elektronisk og har derfor ikke håndskrevet signatur.

Vedlegg:

- 1 Utkast til Strategiplan Polarsirkelrådet 2025-2030 av 4 juni 2025
- 2 Høringsbrev Strategiplan Polarsirkelrådet 2025-2030

Bærekraftsmål

3 GOD HELSE OG LIVSKVALITET 	Gjennom forebygging, behandling og å fremme mental helse og livskvalitet, skal arbeides med å redusere antall mennesker som dør for tidlig med en tredjedel innen 2030 (ikke smittsomme sykdommer og trafikkuhell), samt forebygge psykiske lidelser som angst, depresjon og selvmord.
4 GOD UTDANNING 	En god utdanning er grunnlaget for å forbedre menneskers liv. For å nå bærekraftsmålene trenger vi en skole som viser hvordan verdens utfordringer henger sammen. Bærekraftig utvikling som tverrfaglig tema skal legge til rette for å forstå grunnleggende dilemmaer og utviklingstrekk i samfunnet, samt hvordan de kan håndteres.
8 ANSTENDIG ARBEID OG ØKONOMISK VEKST 	Å skape økonomisk vekst og nye arbeidsplasser gjennom anstendig arbeid er en forutsetning for bærekraftig utvikling. Anstendig arbeid er i FNs bærekraftsmål beskrevet som: arbeid som er produktivt, arbeid som gir en rettferdig inntekt, sikkerhet på arbeidsplassen og sosial beskyttelse til familier.
9 INDUSTRI, INNOVASJON OG INFRASTRUKTUR 	Infrastruktur er den underliggende strukturen som må være på plass for at et samfunn skal fungere. Infrastruktur er en forutsetning for økning i vekst og produktivitet, og for forbedringer i utdannings- og helsetilbud. Teknologi og innovasjon anses som drivere til å løse miljømessige utfordringer.
11 BÆREKRAFTIGE BYER OG LOKALSAMFUNN 	Urbanisering kan bringe med seg innovasjon og større effektivitet som igjen skaper økonomisk vekst i et land. Samtidig fører den raske urbaniseringen til at mange kjemper om de samme ressursene. Vanlige utfordringer i byer: for mye trafikk og luftforurensning, for lite penger til offentlige tjenester og mangel på gode boliger.
17 SAMARBEID FOR Å NÅ MÅLENE 	For å lykkes med bærekraftsmålene trengs det nye og sterke partnerskap. Myndigheter, næringslivet og sivilsamfunnet må samarbeide for å oppnå bærekraftig utvikling. Å gjøre tilgjengelig informasjon og kommunikasjon til innbyggerne i et land er også et viktig punkt på dette målet.

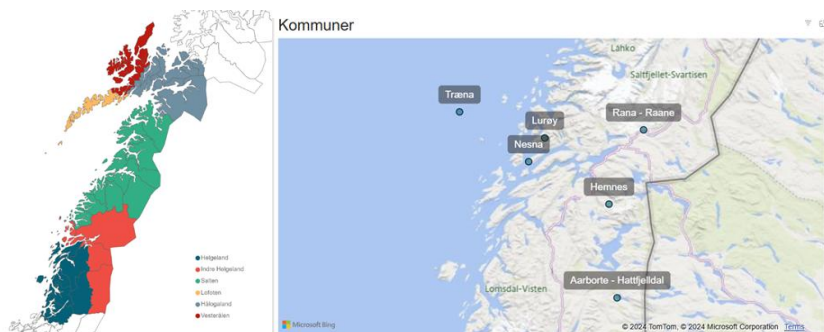
**POLARSIRKEL
RÅDET**

Strategiplan for Polarsirkelrådet 2025–2030

Polarsirkelrådskommunene

utkast pr. 04.06.2025

Polarsirkelrådet hadde 37 027 innbyggere pr 1/1- 2025 inkl. Rødøy (+38 fra 1.oktober 2024, -11 i 2024). Samlet befolkning på Helgeland 1/1-25 er 77.954 (+69) innbyggere

Innbyggere pr. 4.kvartal 2024 *Endring pr. kommune er siste år:

Hattfjelldal kommune

Innb: 1274 (-10*)
Areal: 2683 km²

Hemnes kommune

Innb: 4485 (0*)
Areal: 1594 km²

Lurøy kommune

Innb: 1948(+62*)
Areal: 265 km²

Nesna kommune

Innb: 1770 (-38*)
Areal: 202 km²

Rana kommune

Innb: 25927 (-67*)
Areal: 4463 km²

Træna Kommune

Innb: 463 (+21*)
Areal: 16,5 km²

Rødøy Kommune

Innb: 1160 (+21*)
Areal: 711 km²

Visjon:

«Polarsirkelrådet – Sammen utvikler vi en attraktiv, bærekraftig og nyskapende region fra kyst til innland.»

Slagord:

«Sterkere sammen – under Polarsirkelen»

Innhold

Strategiplan for Polarsirkelrådet 2025–2030	1
Polarsirkelrådskommunene.....	1
Visjon:.....	1
Slagord	1
I. INNLEDNING.....	2
II. REGIONENS HOVEDUTFORDRING.....	3
III. REGIONAL VEKST OG SAMARBEID.....	3
IV. STRATEGISKE SATSINGSOMRÅDER.....	3
4.1 Transport og infrastruktur.....	3
4.2 Innovasjon og næringsutvikling.....	4
4.3 Utdanning, rekruttering og arbeidskraftmobilisering.....	4
4.4 Reiseliv og opplevelsesøkonomi.....	5
4.5 Interregionalt samarbeid	5
4.6 Interkommunalt tjenestesamarbeid.....	6
V. Handlingsplan 2025-2028 (utarbeides etter vedtak om delmål og tiltak).....	6

I. INNLEDNING

Polarsirkelrådets strategiske plan for 2025–2030 skal styrke det regionale samarbeidet ved å klargjøre prioriteringer og synliggjøre fokusområder. Rådet skal være en strategisk arena for medlemskommunene og fremme regionens samlede utvikling og profilering.

Polarsirkelrådets arbeid skal ha utviklingsfokus! Rådet søker å stå samlet, med én stemme, om viktige politiske saker for regionen.

Planen trekker opp seks hovedområder for langsiktig politisk satsing, og handlingsplanen sikrer gjennomføring av tiltak.

II. REGIONENS HOVEDUTFORDRING

Helgeland og resten av Nordland står overfor lav befolkningsvekst, høy gjennomsnittsalder og lave fødselstall. Disse utfordringene hemmer regional utvikling og bærekraftig vekst. Polarsirkelrådets hovedstrategi er å stimulere til befolkningsvekst, styrke rekrutteringen av nye innbyggere og forbedre rammebetingelsene for næringslivet – med mål om å etablere Helgeland som en ledende vekstregion i nord.

III. REGIONAL VEKST OG SAMARBEID

Polarsirkelrådet skal legge til rette for samarbeid mellom medlemskommunene og være en pådriver for å utvikle regionen som attraktiv, kompetent og bærekraftig. Langsiktige mål inkluderer styrket regionalt samarbeid og deltakelse i internasjonale og nordiske prosjekter.

IV. STRATEGISKE SATSINGSOMRÅDER

Strategien er organisert i seks satsingsområder med tilhørende mål, delmål og tiltak.

4.1 Transport og infrastruktur

Mål: Styrke regionen som et sentralt samferdselsknutepunkt.

Delmål:

- - Videreutvikle lufthavnen i Mo i Rana
- - Forbedre kollektivtilbudet på sjø, vei og bane
- - Etablere infrastruktur for et felles bo- og arbeidsmarked
- - Sikre stabil og rask digital infrastruktur
- - Forbedre kraft- og nettilgang for industriell vekst
- - Styrke Øst/Vest-forbindelsen mellom Helgeland og Umeå
- - Fornye og utvikle Nordlandsbanen for gods- og persontrafikk
- - Utbedre tunnel- og veinett i regionen
- - Etablere Helgeland som én samlet bo- og arbeidsregion

Tiltak: *forslag (innspill fra gruppe arbeid) Ønsker innspill fra kommunene*

- - Gi innspill til nasjonale- og regionale transportplaner og fjerne flaskehalser
- - Videreutvikle Mo i Rana Havn og E12 Atlantica-korridoren
- - Samarbeide med nasjonale myndigheter om kraft- og nettinvesteringer
- - Etablere pendlertogtilbud mellom Trofors og Mo i Rana
- - Erstatte dagens Agendatog med nye togsett for Nordlandsbanen
- - Bygge ut kryssningsspor og fremskynde ERTMS-utbygging
- - Nordlandsbanen: leie lok, nye togsett, flere avganger og økt vedlikehold

4.2 Innovasjon og næringsutvikling

Mål: Skape en utviklingsorientert og bærekraftig region.

Delmål:

- - Styrke samhandling mellom kommuner, utviklingsmiljø og næringsliv
- - Sikre og etablere offentlige arbeidsplasser
- - Fremme sirkulærøkonomi og grønn omstilling
- - Øke satsingen på innovasjon og teknologisk utvikling
- - Sørge for tilgang til nye næringsarealer

Tiltak: Forslag (*innspill fra gruppe arbeid*) Ønsker innspill fra kommunene

- - Styrke regionale nettverk mellom kommuner, næringsliv og FoU-miljøer
- - Stimulere til gründervirksomhet
- - Utvikle samarbeid med utviklingsmiljøer

4.3 Utdanning, rekruttering og arbeidskraftmobilisering

Mål: Sikre tilgang på kompetent arbeidskraft og relevante utdanningstilbud.

Delmål:

- - Videreutvikle utdanningsinstitusjoner på flere nivå
- - Tilpasse utdanningstilbud til arbeidsmarkedets behov
- - Koble utdanning, forskning og næringsliv
- - Tiltrekke og integrere arbeidskraft fra inn- og utland
- - Kvalifisere personer utenfor arbeidslivet
- - Redusere utenforskap gjennom inkludering og kompetanseheving
- - Utvikle traineeprogrammer, lærlingeordninger og EVU-tilbud

Tiltak: forslag (*innspill fra gruppe arbeid*) Ønsker innspill fra kommunene

- - Markedsføre regionen som attraktiv for tilflyttere
- - Utvikle traineeprogrammer i samarbeid med utdanningsinstitusjoner
- - Videreutvikle utdanningstilbud ved campus i Mo i Rana og Nesna

4.4 Reiseliv og opplevelsesøkonomi

Mål: Utvikle Helgeland som en attraktiv og nyskapende destinasjon.

Delmål:

- - Styrke samarbeid innen reiseliv
- - Fremme opplevelsesøkonomi som ny vekstnæring
- - Utvikle bærekraftige og helårlige reiselivstilbud

Tiltak: Forslag (*innspill fra gruppe arbeid*) Ønsker innspill fra kommunene

- - Samarbeide tett med Visit Helgeland og reiselivsaktører, inkludert grenseoverskridende samarbeid
- - Bidra til gjennomføring av Masterplan Nord-Helgeland
- - Markedsføre regionens natur- og kulturressurser
- - Støtte utvikling av kulturbasert og bærekraftig reiseliv
- - Forlenge åpningstider i butikkene i turistsesongen
- - Vurdere bærekraft i alle nye reiselivssatsinger
- - Muligheter med NY flyplass Mo i Rana

4.5 Interregionalt samarbeid

Mål: Styrke E12-regionen som internasjonal vekstakse – fra Helgeland til Umeå og Vasa.

Delmål:

- - Styrke samarbeidet i Midtskandia og Blåvegen
- - Utvikle Skandinavias første EGTC-region
- - Sikre finansiering av viktige infrastrukturprosjekter
- - Fremme Øst/Vest-samarbeidet i Norden
- - Styrke beredskap og forsyningssikkerhet

Tiltak: Forslag (*innspill fra gruppe arbeid*) Ønsker innspill fra kommunene

- - Løfte E12-regionen inn i nasjonale og nordiske strategier
- - Etablere samarbeidsprosjekter med Sverige og Finland
- - Samarbeide med NATO-landene Sverige og Finland for å sikre totalberedskapen og transportkorridor

**POLARSIRKEL
RÅDET**

4.6 Interkommunalt tjenestesamarbeid

Mål: Sikre bedre tjenester og ressursbruk gjennom samarbeid mellom 2 eller flere kommuner.

Delmål:

- - Øke effektivitet og kvalitet i tjenesteproduksjonen
- - Redusere administrative kostnader med fellesløsninger
- - Styrke fagmiljøer og kompetansedeling
- - Utforske bruk av kunstig intelligens

Tiltak: Forslag (innspill fra gruppe arbeid) Ønsker innspill fra kommunene

- *Utrede samarbeidsmuligheter*

Eksempler: (Innarbeides i handlingsplan)

- Etablere felles barnevernstjenester
- Opprette felles plankontor for regional utvikling
- Felles lønningskontor
- - Samarbeide om brann- og beredskapsordning, (eks. 110- Nordland, alarmsalg)
- - Samarbeide om folkehelse, frivillig sektor og mobilisering
- - Samarbeide om Kompetanseheving/etterutdanning
- - støtte opp om Ungdomsrådarbeidet regionalt og i kommune

V. Handlingsplan 2025-2028 (utarbeides etter vedtak om delmål og tiltak)

Polarsirkelrådet - Indre Helgeland Interkommunalt Politisk Råd

Utsending av Strategiplan for Polarsirkelrådet 2025–2030 på høring

Til:

Hattfjelldal, Hemnes, Lurøy, Nesna, Rana, Rødøy og Træna kommuner

Fra:

Polarsirkelrådet – Indre Helgeland Interkommunalt Politisk Råd

Dato: 5. august 2025

Sak 30/25 – Strategiplan for Polarsirkelrådet 2025–2030

Polarsirkelrådet behandlet i sitt møte i juni 2025 sak 30/25 og fattet følgende vedtak:

1. Polarsirkelrådet vedtar mål og delmål slik de er foreslått i strategiplanen for perioden 2025–2030.
2. Administrasjonen bes utarbeide et forslag til handlingsplan for perioden 2025–2028 basert på vedtatte mål, delmål og tiltak.
3. Forslag til strategiplanen sendes på høring til medlemskommunene med frist for tilbakemelding innen **1. oktober 2025**.
4. Rødøy kommune, som nytt medlem i Polarsirkelrådet fra juni 2025, inviteres også til å gi innspill til strategiplanen.

Bakgrunn og formål

Strategiplanen for 2025–2030 skal være et styringsverktøy for det regionale samarbeidet i Polarsirkelrådet. Planen angir felles visjon, strategiske satsingsområder, mål og delmål for utviklingen av regionen.

Som grunnlag for den kommende handlingsplanen (2025–2028) inviteres hver kommune til å behandle planen politisk og gi innspill og vi ber spesielt om innspill på tiltak.

- Forslag til **justeringer i tiltak** som er foreslått
- Forslag til **nye tiltak** innenfor planens satsingsområder

Frist og videre prosess

Vi ber om at vedtak og eventuelle merknader oversendes sekretariatet **senest innen 1. oktober 2025**.

Vedlagt følger:

- Utkast til strategiplan for Polarsirkelrådet 2025–2030 (datert 04.06.2025)
- Mal for saksframlegg til bruk i kommunens politiske behandling

Dersom dere har spørsmål til innholdet i planen eller prosessen videre, ta gjerne kontakt med sekretariatet.

Kjell-Idar Juvik
Sekretariatsleder

